

Vijeće
Europske unije

Bruxelles, 6. veljače 2024.
(OR. en)

6230/24

Međuinstitucijski predmet:
2024/0033(NLE)

TRANS 46

PRIJEDLOG

Od:	Glavna tajnica Europske komisije, potpisala direktorica Martine DEPREZ
Datum primitka:	6. veljače 2024.
Za:	Thérèse BLANCHET, glavna tajnica Vijeća Europske unije
Br. dok. Kom.:	COM(2024) 58 final
Predmet:	Prijedlog ODLUKE VIJEĆA o stajalištu koje treba zauzeti u ime Europske unije na 12. sjednici Pripremne komisije za uspostavu Međunarodnog registra željezničkih vozila i na prvoj sjednici nadzornog tijela osnovanog u skladu s člankom XII. Protokola iz Luksemburga uz Konvenciju o međunarodnim interesima za pokretnu opremu u vezi specifičnih pitanja koja se odnose na željeznička vozila

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument COM(2024) 58 final.

Priloženo: COM(2024) 58 final

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 5.2.2024.
COM(2024) 58 final

2024/0033 (NLE)

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

o stajalištu koje treba zauzeti u ime Europske unije na 12. sjednici Pripremne komisije za uspostavu Međunarodnog registra željezničkih vozila i na prvoj sjednici nadzornog tijela osnovanog u skladu s člankom XII. Protokola iz Luksemburga uz Konvenciju o međunarodnim interesima za pokretnu opremu u vezi specifičnih pitanja koja se odnose na željeznička vozila

(Tekst značajan za EGP)

OBRAZLOŽENJE

1. PREDMET PRIJEDLOGA

Ovaj se prijedlog odnosi na stajalište koje treba zauzeti u ime Unije na prvoj sjednici nadzornog tijela osnovanog u skladu s člankom 17. Konvencije o međunarodnim interesima za pokretnu opremu („Konvencija iz Cape Towna”) i člankom XII. Protokola uz Konvenciju iz Cape Towna o pitanjima specifičnima za željeznička vozila, donesenog u Luxembourg 23. veljače 2007. („Protokol iz Luksemburga”), u vezi s predviđenim donošenjem:

- statuta i poslovnika nadzornog tijela;
- Sporazuma između nadzornog tijela Protokola iz Luksemburga i Međuvladine organizacije za međunarodni željeznički prijevoz (OTIF) u pogledu poslova Tajništva;
- propisa i postupaka Međunarodnog registra željezničkih vozila (članak 17. stavak 2. točke od (d) do (e) Konvencije iz Cape Towna);
- ogleđnih pravila o trajnoj identifikaciji željezničkih vozila razvijenih u okviru Odbora za unutarnji promet Gospodarske komisije Ujedinjenih naroda za Europu (UNECE).

Prva sjednica nadzornog tijela Protokola iz Luksemburga trebala bi se održati 8. ožujka 2024. u Bernu (Švicarska).

Ovaj je prijedlog relevantan i za stajalište koje treba zauzeti u ime Unije na 12. sjednici Pripremne komisije za uspostavu Međunarodnog registra željezničkih vozila (privremeno nadzorno tijelo), koja će se sastati na svojoj posljednjoj sjednici 7. ožujka 2024. neposredno nakon prve sjednice nadzornog tijela.

2. KONTEKST PRIJEDLOGA

2.1. Protokol iz Luksemburga uz Konvenciju iz Cape Towna

Kontekst

Protokol uz Konvenciju o međunarodnim interesima za pokretnu opremu u vezi specifičnih pitanja koja se odnose na željeznička vozila („Protokol iz Luksemburga”) donesen je na diplomatskoj konferenciji održanoj u Luxembourg 23. veljače 2007. pod pokroviteljstvom Međunarodnog instituta za ujednačavanje privatnog prava (UNIDROIT) i Međuvladine organizacije za međunarodni željeznički prijevoz (OTIF).

Protokolom iz Luksemburga uspostavlja se svjetski pravni okvir za priznavanje, prioritete i izvršenje prava vjerovnika i zakupodavca, koji će biti upisani u međunarodni registar u skladu s člankom 16. Konvencije iz Cape Towna.

Važno je napomenuti da se člankom XIV. Protokola iz Luksemburga predviđa uspostava sustava za dodjelu identifikacijskih brojeva od strane registra koji omogućuju jedinstvenu identifikaciju dijelova željezničkih vozila.

Protokolom se uspostavlja i zajednički sustav za ovrhu imovine u slučaju neispunjavanja obveza ili nesolventnosti dužnika, podložno zaštitnim mjerama od javnog interesa. To je korisno kad je riječ o mobilnoj opremi koja prelazi granice, izbjegavajući postojeće pravne nesigurnosti kada se jedan zakon na temelju kojeg je imovina financirana osporava pred sudovima druge države u kojoj se imovina nalazi. Smanjenjem rizika za financijere željezničke opreme Protokol iz Luksemburga trebao bi privući više privatnih zajmodavaca,

što bi dovelo do jeftinijeg financiranja, a prijevoznici bi mogli odlučivati o troškovima i vrsta financiranja.

Također bi se trebala poticati kapitalna ulaganja, čime se stimulira proizvodnja željezničkih vozila i olakšava najam novih, modernih željezničkih vozila. U svojim zaključcima od 3. lipnja 2021.¹ Vijeće Europske unije prepoznalo je „da su potrebna velika ulaganja tog sektora u željeznička vozila u međunarodnom prijevozu na velike udaljenosti” i „da su hitno potrebna ulaganja privatnog sektora” te je podsjetilo „države članice da postoje međunarodni sporazumi i ugovori kojima se olakšavaju privatna ulaganja, kao što je Željeznički protokol iz Luxembourga uz Konvenciju iz Cape Towna [o međunarodnim interesima za pokretnu opremu]”.

Pristupanje Europske unije

U pogledu svojih nadležnosti Europska unija odobrila je Protokol iz Luksemburga u skladu s Odlukom Vijeća 2014/888/EU od 4. prosinca 2014. o odobrenju, u ime Europske unije, Protokola o Konvenciji o međunarodnim interesima za pokretnu opremu u vezi specifičnih pitanja koja se odnose na željeznička vozila, donesenog u Luxembourg 23. veljače 2007.², sa statusom regionalne organizacije za gospodarsku integraciju (u skladu s člankom XXII. Protokola iz Luksemburga).

Prilog ovoj Odluci Vijeća sadržava Izjavu o nadležnosti Europske unije za pitanja uređena Protokolom iz Luksemburga, u vezi s kojima su države članice prenijele svoju nadležnost na Uniju.

To se odnosi na određena područja u vezi s nadležnošću, priznavanjem i izvršenjem sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima, postupcima u slučaju nesolventnosti i pravom koje se primjenjuje na ugovorne obveze te na neka područja pravne stečevine u području željezničkog prometa, posebno na interoperabilnost željezničkog sustava, rad Agencije Europske unije za željeznice, sustav numeriranja željezničkih vozila i registraciju vozila unutar EU-a, koja su obuhvaćena sljedećim zakonodavstvom Unije:

- Direktivom 2008/57/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 17. lipnja 2008. o interoperabilnosti željezničkog sustava unutar Zajednice³, stavljenom izvan snage i preinačenom Direktivom (EU) 2016/797 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2016. o interoperabilnosti željezničkog sustava u Europskoj uniji⁴;
- Uredbom (EZ) br. 881/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o osnivanju Europske agencije za željeznice (Uredba o Agenciji)⁵, stavljenom izvan snage Uredbom (EU) 2016/796 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2016. o Agenciji Europske unije za željeznice⁶;
- Odlukom Komisije 2006/920/EZ od 11. kolovoza 2006. o tehničkoj specifikaciji interoperabilnosti koja se odnosi na podsustav „Vođenje i upravljanje prometom” transeuropskog konvencionalnog željezničkog sustava⁷, stavljenom izvan snage Odlukom Komisije 2012/757/EU od 14. studenoga 2012. o tehničkoj specifikaciji za interoperabilnost podsustava „odvijanje i upravljanje prometom” željezničkog

¹ Vijeće za promet, telekomunikacije i energetiku (promet), 3. lipnja 2021.: „Željeznica kao predvodnik pametne i održive mobilnosti” (ST 8790/21).

² SL L 353, 10.12.2014., str. 9.

³ SL L 191, 18.7.2008., str. 1.

⁴ SL L 138, 26.5.2016., str. 44.

⁵ SL L 164, 30.4.2004., str. 1.

⁶ SL L 138, 26.5.2016., str. 1.

⁷ SL L 359, 18.12.2006., str. 1.

sustava u Europskoj uniji i o izmjeni Odluke 2007/756/EZ⁸, kako je izmijenjena Provedbenom uredbom Komisije (EU) 2023/1693 od 10. kolovoza 2023. o tehničkoj specifikaciji za interoperabilnost za podsustav odvijanja prometa i upravljanja prometom željezničkog sustava u Europskoj uniji⁹;

- Odlukom Komisije 2007/756/EZ od 9. studenoga 2007. o donošenju zajedničke specifikacije nacionalnog registra vozila u skladu s člankom 14. stavcima 4. i 5. direktiva 96/48/EZ i 2001/16/EZ¹⁰, stavljenom izvan snage Provedbenom odlukom Komisije (EU) 2018/1614 od 25. listopada 2018. o utvrđivanju specifikacija za registre vozila iz članka 47. Direktive (EU) 2016/797 Europskog parlamenta i Vijeća te o izmjeni i stavljanju izvan snage Odluke Komisije 2007/756/EZ¹¹.

Status ratifikacije u EU-u i uvjeti za stupanje na snagu

Do danas su, uz Europsku uniju, Luksemburg, Švedska i Španjolska jedine države članice EU-a koje su trenutačno i stranke tog sporazuma¹².

Nakon što ga je Španjolska ratificirala u siječnju 2023., ispunjen je prvi preduvjet za stupanje na snagu Protokola iz Luksemburga, utvrđen u članku XXIII. stavku 1. Drugi je preduvjet da Tajništvo nadzornog tijela kod depozitara položi potvrdu kojom se potvrđuje da je međunarodni registar u potpunosti operativan, što bi se trebalo dogoditi na 12. sjednici Pripremne komisije koja će se održati 7. ožujka 2024. Prva sjednica nadzornog tijela zakazana je za 8. ožujka 2024.

2.2. Nadzorno tijelo

Zadaće i funkcije

Nadzorno tijelo osnovano je u skladu s člankom 17. Konvencije iz Cape Towna i člankom XII. Protokola iz Luksemburga. Njegove zadaće i funkcije, kako proizlaze iz odredbi Protokola iz Luksemburga i članka 17. stavka 2. Konvencije iz Cape Towna, navedene su u članku 5. nacrtu Statuta i trebale bi se u osnovi sastojati od sljedeće dvije skupine:

administrativni poslovi: imenovanje tajnika, pregovaranje i povremena izmjena sporazuma s tajnikom te osiguravanje nastavka rada međunarodnog registra u slučaju promjene tajnika; potpisivanje svakom sporazuma s Tajništvom kojim se utvrđuju detaljni uvjeti za obavljanje zadaća Tajništva te pregovaranje i povremena izmjena takvog sporazuma; periodično izvješćivanje država ugovornica o ispunjavanju svojih obveza na temelju Konvencije iz Cape Towna i Protokola iz Luksemburga; te periodično izvješćivanje UNIDROIT-a i pružanje pomoći u pripremi izvješća o načinu na koji međunarodni režim uspostavljen Konvencijom djeluje u praksi;

operativni poslovi: uspostavljanje, preispitivanje i povremeno mijenjanje pravilnika za međunarodni registar; nadzor tajnika i rada međunarodnog registra; davanje smjernica tajniku na njegov zahtjev; poduzimanje svega što je potrebno kako bi se osigurao učinkovit sustav elektroničke registracije koji se temelji na obavijestima radi provedbe ciljeva Konvencije iz Cape Towna i Protokola iz Luksemburga.

Tajništvo

⁸ SL L 345, 15.12.2012., str. 1.

⁹ SL L 222, 8.9.2023., str. 1.

¹⁰ SL L 305, 23.11.2007., str. 30.

¹¹ SL L 268, 26.10.2018., str. 53.

¹² Status ratifikacije 5. prosinca 2023.

Na OTIF-ovoj sedmoj (Bern, 23. i 24. studenoga 2005.) i 12. (Bern, 29. i 30. rujna 2015.) Općoj skupštini odlučeno je da će ta organizacija preuzeti zadaće tajništva nadzornog tijela u skladu s člankom XII. stavkom 6. Protokola iz Luksemburga.

Sastav

Članstvo u nadzornom tijelu utvrđuje se u skladu s člankom XII. stavkom 1. Protokola iz Luksemburga. Točkom (a) predviđa se da je svaka država stranka članica, uz mogućnost da svaka država stranka imenuje jednog predstavnika. Podstavcima (b) i (c) predviđa se da UNIDROIT odnosno OTIF imenuje najviše tri druge države čiji mandati istječu najkasnije dvije godine nakon datuma stupanja na snagu Protokola iz Luksemburga.

Osim četiriju država koje su ratificirale Konvenciju (Gabon, Luksemburg, Španjolska i Švedska), OTIF je do danas odredio Alžir, Tursku i Ujedinjenu Kraljevinu, a UNIDROIT je odredio Francusku i Južnu Afriku članovima nadzornog tijela. Treću državu koju će UNIDROIT uvrstiti na popis tek treba utvrditi.

2.3. Pripremna komisija

Rezolucijom br. 1 Završnog akta diplomatske konferencije o donošenju Protokola iz Luksemburga (veljača 2007.) u vezi s osnivanjem nadzornog tijela i Međunarodnog registra željezničkih vozila odlučeno je da će se do stupanja na snagu Protokola iz Luksemburga osnovati Pripremna komisija koja će u potpunosti djelovati kao privremeno nadzorno tijelo za uspostavu međunarodnog registra, uz savjetovanje s UNIDROIT-om i OTIF-om. Glavni je cilj Pripreme komisije pripremiti propise i postupke za međunarodni registar i pripremiti osnivanje nadzornog tijela. Pripremna komisija sastala se jedanaest puta od svojeg osnivanja. Očekuje se da će Pripremna komisija na svojoj 12. sjednici, planiranoj za 7. ožujka 2024., razmotriti i odobriti konačni nacrt akata koji će se donijeti na prvoj sjednici nadzornog tijela planiranoj za 8. ožujka 2024. Stoga se ovim Prijedlogom odluke Vijeća namjerava utvrditi stajalište koje treba zauzeti u ime EU-a na oba sastanka u vezi s istim odlukama o donošenju predviđenih akata nadzornog tijela.

2.4. Predviđeni akti nadzornog tijela

Očekuje se da će nadzorno tijelo 8. ožujka 2024. na svojoj prvoj sjednici i među ostalim točkama dnevnog reda donijeti svoj statut i poslovnik te Sporazum između nadzornog tijela i OTIF-a o funkcijama Tajništva. Ti instrumenti, koji će biti obvezujući na temelju međunarodnog prava, odnose se na cijeli opseg aktivnosti nadzornog tijela, uključujući područja za koja je Europska unija isključivo nadležna, te će izravno utjecati na sudjelovanje Unije u tom tijelu¹³. Stoga će njihovo odobrenje moći presudno utjecati na sadržaj zakonodavstva Unije.

Nadalje, od nadzornog tijela očekuje se da donese i druge akte koji se odnose na uspostavu i funkcioniranje međunarodnog registra, a koji mogu presudno utjecati na sadržaj zakonodavstva EU-a, a to su:

Propisi i postupci Međunarodnog registra željezničkih vozila

Svrha je predviđenih akata organizirati i zakonski urediti rad međunarodnog registra. U njima se navodi kako je Međunarodni registar uspostavljen kao objekt za upravljanje registracijama željezničkih vozila u skladu s Konvencijom i Protokolom te sadržavaju odgovarajuće odredbe za zakonsko uređivanje rada takvog registra, uglavnom u vezi sa zahtjevom i dodjelom identifikatora sustava jedinstvene identifikacije željezničkih vozila (URVIS), kontrolom pristupa, zahtjevima u pogledu informacija, pretragama i drugim zahtjevima povezanim s

¹³ Unija ima pravo sudjelovati u radu nadzornog tijela u skladu s kombiniranim tumačenjem članaka XII. i XXII. Protokola iz Luksemburga i Odluke Vijeća 2014/888/EU. Vidjeti i odjeljak 3.2. u nastavku.

tajnikom, kao što su pritužbe ili odgovornost i osiguranje. Te propise i postupke donosi nadzorno tijelo u skladu s člankom 17. stavkom 2. točkama od (d) do (e) Konvencije iz Cape Towna i u skladu s člancima XIV., XV., XVI. i XVII. Protokola iz Luksemburga. Taj predmet – registracija željezničkih vozila i razmjena podataka između država članica EU-a i međunarodnog registra – zakonski se uređuje na razini Unije na sljedeći način: 1. Provedbenom odlukom Komisije (EU) 2018/1614 o utvrđivanju specifikacija za registre vozila iz članka 47. Direktive (EU) 2016/797 Europskog parlamenta i Vijeća te o izmjeni i stavljanju izvan snage Odluke Komisije 2007/756/EZ¹⁴ i 2. Odlukom Komisije 2012/757/EU o tehničkoj specifikaciji za interoperabilnost podsustava „odvijanje i upravljanje prometom” željezničkog sustava u Europskoj uniji i o izmjeni Odluke 2007/756/EZ¹⁵. Provedbenom odlukom Komisije (EU) 2018/1614 utvrđuju se zajedničke specifikacije za nacionalne registre vozila država članica te specifikacije za Europski registar vozila (EVR) kojim na središnjoj razini upravlja Agencija Europske unije za željeznice „ERA”. Tom se odlukom predviđa i stvaranje obveznog europskog broja vozila (EVN). Format EVN-a propisan je u Dodatku 6. Prilogu II. Provedbenoj odluci Komisije (EU) 2018/1614: „U ovom se Dodatku opisuje europski broj vozila i povezano označavanje koje se na vidljiv način nanosi na vozilo za njegovu jedinstvenu i trajnu identifikaciju tijekom vožnje.” Nadalje, u Odluci Komisije 2012/757/EU EVN se također navodi kao jedan od operativnih zahtjeva za podsustav „odvijanje i upravljanje prometom” europskog željezničkog sustava (odjeljak 4.2.2.3. njezina Priloga I.: „Svako vozilo mora imati Europski broj vozila po kojemu se jednoznačno razlikuje od svih ostalih tračničkih vozila.”) Stoga će odobrenje propisa i postupaka međunarodnog registra uspostavljenog Protokolom iz Luksemburga biti obvezujuće na temelju međunarodnog prava i moći će presudno utjecati na sadržaj zakonodavstva EU-a.

Ogledna pravila o trajnoj identifikaciji željezničkih vozila

Tim se pravilima utvrđuju metode i odgovornosti za postavljanje identifikatora sustava jedinstvene identifikacije željezničkih vozila (URVIS) na željeznička vozila kako je predviđeno Protokolom iz Luksemburga. Ta su pravila dobrovoljna, osim ako to zahtijevaju posebni zakoni; u svakom slučaju, stranka mora potvrditi usklađenost s tim pravilima ako želi registrirati ili biti korisnik bilo kojeg interesa koji se može registrirati u Međunarodnom registru luksemburškog protokola. Stranka koja želi biti obvezana ovim Poslovnikom dužna je dati izjavu¹⁶ i o tome obavijestiti tajnika. U smislu oglednih pravila, „stranka” znači svaki pojedinac, poduzeće, trgovačko društvo, društvo, vlada, država ili državna agencija ili agencija skupine država, ili bilo koje udruženje, trust, zajednički pothvat, konzorcij ili partnerstvo ili vlasništvo ili drugi subjekt (bez obzira na to ima li zasebnu pravnu osobnost ili ne). Taj je predmet – označivanje željezničkih vozila – zakonski uređen na razini Unije prethodno navedenom Odlukom Komisije 2012/757/EU, posebno u Dodatku P njezinu Prilogu I. (Europski broj vozila i povezane abecedne oznake na karoseriji; odjeljak 2. „Opća rješenja za vanjske oznake”). Stoga će odobrenje tih oglednih pravila biti obvezujuće na temelju međunarodnog prava i moći će presudno utjecati na sadržaj zakonodavstva EU-a.

¹⁴ SL L 268, 26.10.2018., str. 53.

¹⁵ SL L 345, 15.12.2012., str. 1., kako je zadnje izmijenjeno u lipnju 2020. (SL L 188, 15.6.2020., str. 16.).

¹⁶ „Obvezujemo se da ćemo na dan ove izjave biti obvezani oglednim pravilima o trajnoj identifikaciji željezničkih vozila (englesko izdanje), kako su povremeno izmijenjena, a koja su izdana pod pokroviteljstvom Radne skupine za željeznički promet.”

3. STAJALIŠTE KOJE TREBA ZAUZETI U IME UNIJE

3.1. Donošenje Statuta nadzornog tijela

U nacrtu statuta nadzornog tijela definirani su aspekti kao što su njegova pravna osobnost, zadaće i administrativni okvir, kako je propisano Konvencijom iz Cape Towna i Protokolom iz Luksemburga. Donošenje Statuta preduvjet je za osnivanje i rad nadzornog tijela. Stoga se predlaže da se podrži njegovo donošenje, podložno manjoj izmjeni članka 2. (Sastav) kako bi se pojasnilo unakrsno upućivanje na relevantne odredbe Protokola iz Luksemburga (članak XII. stavak 1. točke (a), (b) i (c)).

3.2. Donošenje Poslovnika nadzornog tijela

U nacrtu poslovnika nadzornog tijela definirani su aspekti kao što su pravila o sastancima, pravila o zastupanju, prijedlozi i odluke te postupci glasovanja. Njegovo je donošenje obvezno u skladu s člankom XII. stavkom 4. Protokola iz Luksemburga.

Člankom XXII. Protokola iz Luksemburga u stavku 1. utvrđuje se sljedeće: „Regionalna organizacija za ekonomsku integraciju koju su osnovale suverene države i koja ima nadležnost za neka pitanja koja su uređena ovim Protokolom jednako tako može potpisati, prihvatiti, odobriti ovaj Protokol ili mu pristupiti. Regionalna organizacija za ekonomsku integraciju u tom slučaju ima prava i obveze države ugovornice u mjeri u kojoj ta organizacija ima nadležnost nad područjima koja su uređena ovim Protokolom (...)”. U stavku 3. istog članka navodi se sljedeće: „Bilo kakvo navođenje „države ugovornice” ili „država ugovornica” ili „države stranke” ili „država stranaka” u ovom Protokolu odnosi se jednako i na regionalnu organizaciju za ekonomsku integraciju kad je to sukladno kontekstu.”

EU je pristupio Protokolu iz Luksemburga. Iz članka XXII. stavka 3. Protokola iz Luksemburga proizlazi da se EU, kao organizacija za regionalnu gospodarsku integraciju („REIO”), smatra državom strankom u skladu s člankom XII. stavkom 1. Protokola iz Luksemburga te se stoga smatra punopravnim članom nadzornog tijela s istim statusom, pravima i obvezama kao i svaka druga država stranka Protokola iz Luksemburga.

Imajući to na umu, trenutčne odredbe nacrtu Poslovnika ne čine se potpuno usklađenima s navedenim odredbama Protokola iz Luksemburga:

U članku 1. (Definicije) Nacrt poslovnika navodi se da „članovi” znači „predstavnici država stranaka i imenovanih država koji zajedno čine članstvo u nadzornom tijelu;” navodi se i zasebna definicija „regionalne organizacije”, koja znači „organizacija za regionalnu gospodarsku integraciju kako je definirana u članku XXII. Protokola i koja je ratificirala Konvenciju i Protokol ili im pristupila u pogledu svojih nadležnosti”. Uzimajući u obzir trenutačni tekst članaka 4. i 16., ta bi razlika mogla upućivati na to da EU (kao REIO) ne bi bio punopravni član nadzornog tijela, što je u suprotnosti s odredbama Protokola iz Luksemburga (članak XII. i članak XXII.);

U članku 4. (Predstavljanje članova) u nacrtu poslovnika u stavku 1. navodi se da je svaka država stranka i imenovana država zastupljena te da glasa na sastancima nadzornog tijela; u stavku 2. navodi se sljedeće: „Člana može na sastanku nadzornog tijela zastupati drugi član. Međutim, na sastanku nadzornog tijela nijedan član ne može zastupati više od jednog drugog člana”; stavkom 3. utvrđuje se da REIO ima pravo (samo) biti zastupan; to bi ponovno moglo upućivati na to da se EU ne bi smatrao članom sam po sebi jer njegovo pravo glasa nije izričito predviđeno kao za druge države stranke.

U članku 16. (Postupci glasovanja) u nacrtu Poslovnika upućuje se samo na „članove”, koji u skladu s člankom 1. izričito ne uključuju EU kao REIO. Osim toga, ne sadržava pravila o tome kako REIO može ostvariti glasačka prava.

Osim pojašnjenja koja je potrebno unijeti u nacrt poslovnika kako bi se osigurala zastupljenost EU-a kao punopravnog člana nadzornog tijela, pitanje ostvarivanja glasačkih prava EU-a trebalo bi razmotriti s obzirom na pravila koja se primjenjuju u okviru OTIF-a, koji je supokrovitelj s UNDROIT-om Protokola iz Luksemburga i koji osigurava funkciju tajništva nadzornog tijela.

U članku 38. Konvencije o međunarodnom željezničkom prijevozu (COTIF) navodi se sljedeće:

§2 Regionalna organizacija može ostvariti prava koja uživaju njezini članovi pomoću Konvencije u onoj mjeri u kojoj pokrivaju pitanja za koje je ovlaštena. To se također odnosi na obveze država članica na temelju Konvencije(...); i

„§3. U svrhu primjene prava na glasovanje (...), regionalna organizacija imat će nekoliko glasova koji će odgovarati broju njezinih članova, koji su također države članice Organizacije. Ovi potonji mogu ostvariti svoja prava, posebice pravo na glasovanje, u mjeri dopuštenoj st. 2.

U primjeni prethodno navedenih odredaba COTIF-a, u članku 6. Sporazuma između Europske unije i OTIF-a o pristupanju Europske unije COTIF-u od 9. svibnja 1980.¹⁷ navodi se:

1. Za odluke o pitanjima u kojima Unija ima isključivu nadležnost, Unija ostvaruje prava glasa svojih država članica na temelju Konvencije.

2. Za odluke o pitanjima u kojima Unija dijeli nadležnost sa svojim državama članicama, glasaju ili Unija ili njezine države članice.

3. Podložno članku 26. stavku 7. Konvencije, Unija ima broj glasova koji je jednak broju glasova njezinih država članica koje su također i stranke Konvencije. Kada Unija glasa, njezine države članice ne glasaju.

Odluka Vijeća 2014/888/EU od 4. prosinca 2014. o odobrenju, u ime EU-a, Protokola iz Luksemburga u Prilogu sadržava izjavu o nadležnosti EU-a za pitanja uređena Protokolom iz Luksemburga, u vezi s kojima su države članice *prenijele* svoju nadležnost na Uniju. U uvodnim izjavama 2., 3. i 7. navedene odluke Vijeća pojašnjava se da Unija ima isključivu nadležnost u tim područjima.

Stoga je važno i primjereno da se, za odluke nadzornog tijela koje su u području isključive nadležnosti Unije, ostvarivanje glasačkih prava provodi u skladu s istim postupkom koji se primjenjuje u COTIF-u u pogledu REIO-a, tj. da EU ostvaruje pravo glasa svojih država članica o pitanjima koja su u njegovoj nadležnosti (zamjena), dajući onoliko glasova koliko ima država članica, prema potrebi u skladu s prethodno utvrđenim stajalištem Unije.

Još jedan primjer takvog pristupa može se pronaći u članku 3. stavku 8. Statuta Haške konferencije o međunarodnom privatnom pravu¹⁸.

Stoga se predlaže odobravanje nacrtu poslovnika nadzornog tijela podložno uvođenju izmjena koje odražavaju status Europske unije kao punopravnog člana nadzornog tijela, u skladu s relevantnim odredbama Protokola iz Luksemburga, kako bi se osiguralo učinkovito osiguravanje njezinih prava na zastupanje i prava glasa.

¹⁷ SL L 51, 23.2.2013., str. 8.

¹⁸ <https://assets.hcch.net/docs/d7d051ae-6dd1-4881-a3b5-f7dbcaad02ea.pdf>

3.3. Sporazum između nadzornog tijela Protokola iz Luksemburga i Međuvladine organizacije za međunarodni željeznički prijevoz (OTIF) u pogledu poslova Tajništva

U skladu s člankom XII. stavkom 6. Protokola iz Luksemburga, OTIF mora preuzeti ulogu tajništva nadzornog tijela nakon što Protokol stupi na snagu i biti domaćin sastanaka nadzornog tijela u Bernu (Švicarska).

Predviđenim sporazumom između nadzornog tijela i OTIF-a utvrđuju se detaljni uvjeti za obavljanje zadaća tajništva nadzornog tijela. To uključuje, među ostalim, obavljanje svih uobičajenih poslova povezanih s takvim sastancima, uključujući izdavanje obavijesti o sastancima, dnevnih redova, pripremu i distribuciju dokumenata za takve sastanke i onih koji iz njih proizlaze te djelovanje kao kontaktna točka u odnosu na treće strane za nadzorno tijelo. U skladu sa Sporazumom OTIF bi trebao imati pravo biti zastupljen na sastancima nadzornog tijela, bez prava glasa, te dobiti financijsku naknadu za obavljanje zadaća tajništva nadzornog tijela.

Donošenje tog sporazuma nužno je kako bi se osigurala dobra organizacija i upravljanje radom nadzornog tijela. Stoga se predlaže da nadzorno tijelo podrži njegovo donošenje.

3.4. Donošenje propisa i postupaka Međunarodnog registra željezničkih vozila

Propise i postupke Međunarodnog registra željezničkih vozila donosi nadzorno tijelo u skladu s člankom 17. stavkom 2. točkama od (d) do (e) Konvencije iz Cape Towna i u skladu s člancima XIV., XV., XVI. i XVII. Protokola iz Luksemburga. Njima se osigurava pravni okvir za upravljanje međunarodnim registrom.

Kad je riječ o odnosu između identifikatora URVIS i europskog broja vozila reguliranog na razini EU-a Provedbenom odlukom Komisije (EU) 2018/1614, točkom 5.3.1. tih propisa predviđa se mogućnost upotrebe *nacionalnog ili regionalnog identifikacijskog broja* sa značajkama sličnim identifikatoru URVIS-a i pravilima označivanja koja odgovaraju barem minimalnim standardima utvrđenima u oglednim pravilima. Iako se sustavi registracije u skladu s pravom EU-a i Protokolom iz Luksemburga bave istim aktualnim pitanjem identifikacije i registracije željezničkih vozila, oni imaju različite ciljeve i svrhe, odnosno operativne (tehničke) za prvo i financijske za potonje. Zbog toga ta dva sustava mogu istodobno postojati i, ovisno o razvoju ovog međunarodnog registra i njegovoj upotrebi te o razvoju Europskog registra vozila koji je trenutačno uređen Provedbenom odlukom Komisije (EU) 2018/1614, Europska unija trebala bi moći nastaviti s trajnim radom između registara i sustava identifikacije.

Budući da je donošenje propisa i postupaka Međunarodnog registra željezničkih vozila potrebno kako bi se osiguralo funkcioniranje međunarodnog registra i s obzirom na to da su te odredbe u skladu s relevantnim pravnim okvirom EU-a, predlaže se da se podupre njihovo donošenje od strane nadzornog tijela.

3.5. Donošenje oglednih pravila o trajnoj identifikaciji željezničkih vozila

Kako je navedeno u točki 4.5. oglednih pravila, identifikator URVIS i njegova oznaka na željezničkim vozilima dodatni su i ne utječu na postojeće sustave numeriranja koji se primjenjuju u skladu s primjenjivim zakonodavstvom o dopuštanju ili radu željezničkih vozila i ne zamjenjuju postojeće sustave registara ili informacijske sustave koji se upotrebljavaju u državama ili skupinama država za upravljanje željezničkim vozilima, kao što su, za Europsku uniju, EVR i EVN uređeni Provedbenom odlukom Komisije (EU) 2018/1614.

Za EU će posljedica oglednih pravila biti istodobno postojanje identifikacijskih oznaka i oznaka na željezničkim vozilima. Treba napomenuti da to nisu jedine oznake na vozilu, koje uključuju druge operativne oznake, npr. od proizvođača.

Kako bi postigao svoj cilj, Protokol iz Luksemburga mora se oslanjati na jasan sustav identifikacije i označivanja koji se temelji na međunarodnim normama. Ovim oglednim pravilima predviđa se razuman pristup koji nije u suprotnosti s relevantnim pravnim okvirom Europske unije. Stoga se predlaže da nadzorno tijelo podrži njihovo donošenje.

4. PRAVNA OSNOVA

4.1. Postupovna pravna osnova

4.1.1. Načela

Člankom 218. stavkom 9. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) predviđeno je donošenje odluka kojima se utvrđuju „stajališta koja u ime Unije treba donijeti tijelo osnovano na temelju sporazuma kada je to tijelo pozvano donositi akte koji proizvode pravne učinke, uz iznimku akata kojima se dopunjuje ili mijenja institucionalni okvir sporazuma”.

Pojam „akti koji proizvode pravne učinke” obuhvaća akte koji proizvode pravne učinke na temelju pravila međunarodnog prava kojima se uređuje predmetno tijelo. Obuhvaća i instrumente koji nemaju obvezujući učinak na temelju međunarodnog prava, ali postoji mogućnost da „presudno utječu na sadržaj propisa koje donese zakonodavac Unije”¹⁹.

4.1.2. Primjena na ovaj predmet

Nadzorno tijelo osnovano je na temelju sporazuma, odnosno Protokola uz Konvenciju o međunarodnim interesima za pokretnu opremu u vezi specifičnih pitanja koja se odnose na željeznička vozila (Protokol iz Luksemburga), u skladu s njegovim člankom XII.

Akt koji nadzorno tijelo treba donijeti je akt koji proizvodi pravne učinke. Kako je objašnjeno u prethodnom odjeljku, predviđeni akti bit će obvezujući na temelju pravila međunarodnog prava kojima se uređuje predmetno tijelo i moći će utjecati na sadržaj zakonodavstva EU-a, odnosno na: Direktivu (EU) 2016/797, Odluku Komisije 2012/757/EU i Provedbenu odluku Komisije (EU) 2018/1614; i na samo sudjelovanje Unije u funkcioniranju Protokola iz Luksemburga, koje je odobreno Odlukom Vijeća 2014/888/EU.

Predviđenim aktima ne dopunjuje se niti mijenja institucionalni okvir sporazuma.

Stoga je postupovna pravna osnova za predloženu odluku članak 218. stavak 9. UFEU-a.

4.2. Materijalna pravna osnova

Materijalna pravna osnova za odluku na temelju članka 218. stavka 9. UFEU-a prije svega ovisi o cilju i sadržaju predviđenog akta o kojemu se zauzima stajalište u ime Unije. Ako predviđeni akt ima dva cilja ili elementa te ako se može utvrditi da je jedan od ta dva cilja ili elementa glavni, a drugi samo sporedan, odluka na temelju članka 218. stavka 9. UFEU-a mora se temeljiti na samo jednoj materijalnoj pravnoj osnovi, naime onoj koju zahtijeva glavni ili prevladavajući cilj ili element.

Glavni cilj i sadržaj predviđenog akta odnose se na „željeznički prijevoz”. Stoga je materijalna pravna osnova predložene odluke članak 91. UFEU-a.

¹⁹ Presuda Suda od 7. listopada 2014., Njemačka protiv Vijeća, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, t. 61.–64.

4.3. Zaključak

Pravna osnova predložene odluke trebao bi biti članak 91. UFEU-a u vezi s člankom 218. stavkom 9. UFEU-a.

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

o stajalištu koje treba zauzeti u ime Europske unije na 12. sjednici Pripremne komisije za uspostavu Međunarodnog registra željezničkih vozila i na prvoj sjednici nadzornog tijela osnovanog u skladu s člankom XII. Protokola iz Luksemburga uz Konvenciju o međunarodnim interesima za pokretnu opremu u vezi specifičnih pitanja koja se odnose na željeznička vozila

(Tekst značajan za EGP)

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 91. u vezi s člankom 218. stavkom 9.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

budući da:

- (1) Unija je u pogledu svojih nadležnosti odobrila Protokol uz Konvenciju o međunarodnim interesima za pokretnu opremu u vezi specifičnih pitanja koja se odnose na željeznička vozila („Konvencija iz Cape Towna”), donesen u Luxembourg 23. veljače 2007. („Protokol iz Luksemburga”), u skladu s Odlukom Vijeća 2014/888/EU od 4. prosinca 2014.²⁰ i stekla status regionalne organizacije za gospodarsku integraciju na temelju tog protokola.
- (2) Očekuje se da će nadzorno tijelo Protokola iz Luksemburga na svojoj prvoj sjednici 8. ožujka 2024. i, među ostalim točkama dnevnog reda, donijeti svoj statut i poslovnik, Sporazum između nadzornog tijela i Međuvladine organizacije za međunarodni željeznički prijevoz (OTIF) o funkcijama tajništva nadzornog tijela i druge akte koji se odnose na uspostavu i funkcioniranje Međunarodnog registra željezničkih vozila (članak 17. stavak 2. točka (d) Konvencije iz Cape Towna), a posebno propise Međunarodnog registra željezničkih vozila i ogledna pravila o trajnoj identifikaciji željezničkih vozila razvijena u okviru Odbora za unutarnji promet Gospodarske komisije Ujedinjenih naroda za Europu.
- (3) Primjereno je utvrditi stajalište koje treba zauzeti u ime Unije na prvoj sjednici nadzornog tijela jer je Unija ugovorna stranka Protokola iz Luksemburga, a odluke koje treba donijeti nadzorno tijelo mogu dovesti do donošenja akata koji su obvezujući na temelju međunarodnog prava i koji mogu presudno utjecati na sudjelovanje Unije u tom tijelu i na sadržaj zakonodavstva EU-a, odnosno na: Direktivu (EU) 2016/797 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2016. o interoperabilnosti željezničkog

²⁰ Odluka Vijeća 2014/888/EU od 4. prosinca 2014. o odobrenju, u ime Europske unije, Protokola o Konvenciji o međunarodnim interesima za pokretnu opremu u vezi specifičnih pitanja koja se odnose na željeznička vozila, donesen u Luxembourg 23. veljače 2007. (SL L 353, 10.12.2014., str. 9.)

sustava u Europskoj uniji (preinaka)²¹, Uredbu (EU) 2016/796 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2016. o Agenciji Europske unije za željeznice²², Odluku Komisije 2012/757/EU od 14. studenoga 2012. o tehničkoj specifikaciji za interoperabilnost podsustava „odvijanje i upravljanje prometom” željezničkog sustava u Europskoj uniji i o izmjeni Odluke 2007/756/EZ²³ i Provedbenu odluku Komisije (EU) 2018/1614 od 25. listopada 2018. o utvrđivanju specifikacija za registre vozila iz članka 47. Direktive (EU) 2016/797 Europskog parlamenta i Vijeća te o izmjeni i stavljanju izvan snage Odluke Komisije 2007/756/EZ²⁴.

- (4) Očekuje se da će nadzorno tijelo donijeti nacrt statuta u kojem se definiraju aspekti kao što su njegova pravna osobnost, zadaće i administrativni okvir, kako je propisano Konvencijom iz Cape Towna i Protokolom iz Luksemburga. Donošenje Statuta preduvjet je za osnivanje i rad nadzornog tijela i treba ga podržati. Trebalo bi predložiti manju izmjenu odredbe kojom se definira sastav nadzornog tijela kako bi se pojasnilo unakrsno upućivanje na relevantne odredbe Protokola iz Luksemburga (članak XII. stavak 1.).
- (5) Očekuje se i da će nadzorno tijelo donijeti svoj nacrt poslovnika u kojem se definiraju aspekti kao što su pravila o sastancima, pravila o zastupanju, prijedlozi i odluke te postupci glasanja. Međutim, trenutačni nacrt poslovnika nije u skladu s odredbama Protokola iz Luksemburga kojima se status organizacija za regionalnu gospodarsku integraciju priznaje kao istovjetan statusu države članice jer se njima uvode neopravdane razlike između, s jedne strane, država članica kao takvih, koje imaju pravo biti zastupane i glasati o odlukama koje donosi nadzorno tijelo, i, s druge strane, organizacija za regionalnu gospodarsku integraciju, koje se ne nazivaju izričito članovima nadzornog tijela. Stoga je potrebno predložiti izmjene Poslovnika kako bi se osiguralo da su članstvo Europske unije i pravo glasa u nadzornom tijelu učinkovito predviđeni u skladu s odredbama Protokola iz Luksemburga, uključujući pravila o glasanju o pitanjima koja su u isključivoj nadležnosti Unije. Međutim, trebalo bi podržati preostale odredbe nacrta Poslovnika.
- (6) U skladu s člankom XII. stavkom 6. Protokola iz Luksemburga, OTIF mora preuzeti ulogu tajništva nadzornog tijela nakon što Protokol stupi na snagu. Predviđenim sporazumom između nadzornog tijela i OTIF-a utvrđuju se detaljni uvjeti za obavljanje zadaća tajništva nadzornog tijela. Donošenje tog sporazuma nužno je kako bi se osiguralo dobro upravljanje radom nadzornog tijela i treba ga podržati.
- (7) U skladu s člankom 17. Konvencije iz Cape Towna i člankom XII. Protokola iz Luksemburga, nadzorno tijelo osigurava uspostavu Međunarodnog registra željezničkih vozila. Također osigurava postojanje učinkovitog elektroničkog sustava utemeljenog na obavijestima za provedbu ciljeva Protokola iz Luksemburga uspostavom, preispitivanjem i izmjenama, prema potrebi, propisa i postupaka za međunarodni registar. Te propise i postupke donosi nadzorno tijelo u skladu s člankom 17. stavkom 2. točkama od (d) do (e) Konvencije iz Cape Towna i u skladu s člancima XIV., XV., XVI. i XVII. Protokola iz Luksemburga. Potrebni su kako bi se osigurao pravni okvir za rad međunarodnog registra, posebno u pogledu zahtjeva i dodjele identifikatora sustava jedinstvene identifikacije željezničkih vozila (URVIS). Unutar EU-a registracija i identifikacija željezničkih vozila uređeni su i Direktivom (EU)

²¹ SL L 138, 26.5.2016., str. 44.

²² SL L 138, 26.5.2016., str. 1.

²³ SL L 345, 15.12.2012., str. 1.

²⁴ SL L 268, 26.10.2018., str. 53.

2016/797 i Provedbenom odlukom Komisije (EU) 2018/1614, kojima se, među ostalim, utvrđuju specifikacije za europski broj vozila (EVN) i Europski registar vozila (EVR). Iako se sustavi u skladu s pravom EU-a i Protokolom iz Luksemburga bave istim aktualnim pitanjem identifikacije i registracije željezničkih vozila, oni imaju različite ciljeve i svrhe, odnosno operativne (tehničke) za prvo i financijske za potonje. Zbog toga pravne odredbe trenutačno nisu međusobno proturječne, a ta dva sustava mogu istodobno postojati. Unija bi stoga trebala moći težiti trajnoj komplementarnosti između tih registara i sustava identifikacije. Budući da je donošenje tih pravila potrebno kako bi se osiguralo funkcioniranje međunarodnog registra te s obzirom na to da su ta pravila kompatibilna i usklađena s pravnim okvirom EU-a, trebalo bi podržati njihovo donošenje od strane nadzornog tijela.

- (8) Kako bi postigao svoj cilj, Protokol iz Luksemburga mora se oslanjati na jasan sustav identifikacije i označivanja željezničkih vozila koji se temelji na međunarodnim normama. Predviđena ogledna pravila o trajnoj identifikaciji željezničkih vozila pružaju okvir za dodjelu identifikatora URVIS i stavljanje njegove oznake na željeznička vozila. U skladu s tim oglednim pravilima, identifikator URVIS dodatak je svakom drugom postojećem sustavu označivanja, kao što je sustav EU-a utvrđen u Odluci Komisije 2012/757/EU. Ova ogledna pravila nisu u suprotnosti s važećim relevantnim pravnim okvirom Europske unije. Stoga se predlaže da nadzorno tijelo podrži njihovo donošenje.

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Stajalište koje treba zauzeti u ime Unije na 12. sjednici Pripremne komisije i na prvoj sjednici nadzornog tijela Protokola uz Konvenciju o međunarodnim interesima za pokretnu opremu u vezi specifičnih pitanja koja se odnose na željeznička vozila, donesenog u Luxembourg 23. veljače 2007. navedeno je u Prilogu.

Predstavnici Unije u odboru mogu bez daljnje odluke Vijeća dogovoriti manje izmjene stajališta navedenih u Prilogu ovoj Odluci.

Članak 2.

Ova je Odluka upućena Komisiji.

Sastavljeno u Bruxellesu,

*Za Vijeće
Predsjednik*